

Samen goed voor elkaar!

Omgangsprotocol Sint Maartenschool

Pesten op school

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken. Ook al realiseren wij ons dat het niet haalbaar is pestgedrag in alle situaties te voorkomen, we blijven daar wel naar streven.

1. Waarom een omgangsprotocol?

Onze school wil de kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich op een prettige en positieve manier kunnen ontwikkelen. De leerkrachten bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat in de klas en op het schoolplein. Meestal lukt dit door regels en afspraken aan te bieden en te onderhouden. Soms is er meer nodig.

Door regels en afspraken zichtbaar te maken is het voor iedereen duidelijk wat het gewenste gedrag in de groep en op het plein. Hierdoor kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. In dit protocol leggen wij afspraken vast die zullen helpen pestgedrag te voorkomen en/of zullen helpen met pestgedrag om te gaan.

2. Voorwaarden om pestgedrag op school aan te pakken

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders.

De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen aan het begin van het schooljaar regels worden vastgesteld. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de methodes Taakspel en De Kracht van 8.

Als pesten zich voordoet, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat signaleren en duidelijk stelling nemen. Wanneer pesten ondanks alle inspanningen de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak (zie "Taak van de school" en "Taak van de leerkracht").

Op onze school zijn twee vertrouwenspersonen aangesteld voor de kinderen. Dit zijn: Juf Maaïke Jonker en juf Susanne Beukers. Hier kunnen de kinderen terecht als ze iets willen bespreken dat ze niet met hun eigen leerkracht willen bespreken.

3. Het verschil tussen plagen en pesten

Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken van plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer.

Het gaat om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren.

Het specifieke van pesten is gelegen in het bedreigende karakter.

We spreken van pesten als het regelmatig gebeurt. De inzet van pestgedrag is altijd macht door intimidatie.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Structurele isolatie van het kind (roddelen, negeren, buiten sluiten)
- Structureel beledigen (bijnamen geven, uitschelden, op basis van persoonlijke kenmerken, familie)
- Structureel buiten school opwachten (bedreigen en opwachten)
- Structureel ongewild lichamelijk contact (slachtoffer duwen en trekken)

4. Het voorkomen van pesten.

Een effectieve manier om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de leerlingen. Op onze school stellen we elk jaar duidelijke regels op met de eigen groep. Het is een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden. We trainen de sociale vaardigheden d.m.v. de methode Taakspel en De Kracht van 8. Taakspel wil positief gedrag van kinderen bevorderen. En De Kracht van 8 wordt gebruikt om sociale thema's in de klas te bespreken.

Aan het begin van elk schooljaar wordt er extra aandacht besteed aan de schoolregels. Het voorbeeld van de leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van kinderen en volwassenen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten, ouders en leerlingen horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

De Sint Maartenschool- en groepsregels worden in de groep opgehangen. Deze regels gelden voor kinderen, ouders en leerkrachten.

5. Belangrijke regels bij het hanteren van het omgangsprotocol

Inschakelen van de leerkracht is geen klikken.

Als je wordt gepest of ruzie hebt met een ander en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

Ook een medeleerling heeft de verantwoordelijkheid het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen.

Bij problemen met pesten zullen de leerkrachten, de ib'er en de directie hun verantwoordelijkheid nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van ouders blijft beperkt tot het aanreiken van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak van de school.

6. De regels op de Sint Maartenschool

Wij hebben de volgende gedragsregels:

Op deze school:
zijn we goed voor elkaar
mogen we onszelf zijn
werken we hard
accepteren we elkaar
maken we fouten
lachen we veel
geven we complimenten
vieren we feest
zeggen we 'sorry' en vergeven
horen we bij elkaar
is iedereen welkom
ben jij uniek!

Deze regels hangen zichtbaar bij de ingang van de school.
Daarnaast mag iedereen binnen de eigen groep aanvullende regels hebben (groepsregels). De groepsregels hangen zichtbaar in de klas.
Wij houden ons en elkaar aan deze afspraken en helpen elkaar eraan herinneren.

7. Onze regels wanneer pesten wordt signaleerd

Indien er toch sprake is van pesten gaan we daar actief mee om, zoals hieronder is beschreven bij de "Taak van de school" en bij de "Taak van de leerkracht".

Taak van de school:

a. Bewustwording.

De school moet doordrongen zijn van de ernst van de problematiek. Op elke school wordt gepest. Men moet zich realiseren dat er wat aan gedaan moet worden. De aanpak staat niet op zichzelf, maar moet onderdeel zijn van schoolbeleid als onderdeel van een goed pedagogisch klimaat.

b. Stellingname.

De school moet naar buiten toe, zowel naar leerkrachten, naar leerlingen als naar ouders duidelijk maken dat pesten niet toelaatbaar is. Slachtoffers weten dat "de school" aan hun kant staat; pesters en leerlingen, die pesters kunnen worden, weten dat er op ze gelet wordt.

c. Maatregelen.

De schoolleiding moet zorgen dat er een plan van aanpak is om pestgedrag aan te pakken en zorgen dat iedereen op de hoogte is van het plan van aanpak. Daarnaast zorgt ze dat alle geledingen de aanpak ondersteunen. De schoolleiding moet concrete maatregelen nemen, die niet na een tijdje ophouden, maar blijven voortduren. Maatregelen die zijn gericht op het regelen en ondersteunen van het bestrijden van pesten (bestrijdingsmaatregelen) en maatregelen die vangnetten voor slachtoffers in het leven roepen (vangnetmaatregelen.)

d. Bestrijding van pesten ondersteunen.

Er wordt een plan van aanpak gemaakt hoe men om moet gaan met pestproblemen.

Leerkrachten worden gestimuleerd om pesten effectiever te bestrijden. De omgeving wordt zo mogelijk aangepast om pesten te voorkomen. (extra pleinwacht, vergroten schoolplein, pauzetijden veranderen.) Scholen werken structureel aan het ontwikkelen van sociale vaardigheden.

Taak van de leerkracht

a. Bewustwording.

Wat geldt voor de schoolleiding geldt ook voor de leerkracht. De leerkracht moet gespitst zijn op signalen die de kant van pesten op kunnen gaan.

b. Stellingname.

De groepsleerkracht maakt naar de leerlingen toe duidelijk dat pesten ontoelaatbaar is. Slachtoffers weten dat "de leerkracht" aan hun kant staat; pesters en leerlingen, die pesters kunnen worden weten dat er op ze gelet wordt.

c. Maatregelen.

Er zijn geen vaste klip en klare maatregelen die overal en altijd werken. Elke klas, elke leerkracht en elke situatie is verschillend. Wel is een aantal maatregelen te noemen waaruit de leerkracht kan putten bij de bestrijding van pestgedrag. We kennen de preventieve maatregelen om pesten te voorkomen, we kennen de curatieve maatregelen om reeds plaatsvindende pestpraktijken een halt toe te roepen.

d. Voorkomen van pesten.

De omgeving aanpassen zodat er geen gelegenheid is om te pesten. Schoolregels afspreken en erop toe zien dat deze nageleefd worden. Agressie en geweld kanaliseren door in gesprek te gaan en/of afleiding te bieden. Leerlingen eigen verantwoordelijkheid te geven en creatief om te leren gaan met schoolfrustraties. Sociale vaardigheden trainen. Zelf het goede voorbeeld te geven. (Kracht van Acht)

8) Bestrijden van pesten

Er zijn twee soorten maatregelen om het pesten te bestrijden nl.: confronterende maatregelen en niet-confronterende maatregelen.

Confronterende maatregelen houden in dat de groep openlijk en direct wordt aangesproken op de pesterijen. B.v. door van het pesten een lesthema te maken, hulp bieden aan de slachtoffers of door te verwijzen, gesprekken aan te gaan met de pesters en hun ouders, de gepeste en zijn/haar ouders en de rest van de groep en eventueel hun ouders.

Niet confronterende maatregelen houden in dat het pestprobleem in de groep via een indirecte manier bespreekbaar wordt gemaakt door het onderwerp pesten aan te bieden via onderwerpen als machtsmisbruik of oorlog en vrede. Daarnaast moet hulp geboden worden aan het slachtoffer en de pester. Niet confronterende maatregelen worden toegepast b.v. bij het vermoeden van pestgedrag.

9) Plan van aanpak als pesten geconstateerd wordt.

Wanneer we pestgedrag vermoeden, treedt degene die dit signaleert onmiddellijk in actie. In overleg met de directeur wordt een vervolgroute uitgestippeld. In deze vervolgroute volgen we een meersporige aanpak waarin we onderscheid maken in activiteiten gericht op:

- de dader;

- het slachtoffer;
- de ouders;
- de meelopers;
- het schoolteam.

Bij twijfel over de vraag of er sprake is van pesten, vindt altijd een nader onderzoek plaats. Wordt tot onderzoek overgegaan, dan zullen ouders van het vermoedelijke slachtoffer en de eventuele dader als eersten en afzonderlijk worden betrokken bij het onderzoek en de vervolgactiviteiten.

Wanneer er sprake kan zijn van pesten, wordt met de mogelijke dader(s) een confronterend gesprek aangegaan. Duidelijk wordt gemaakt welk gedrag niet wordt geaccepteerd. De pester komt voorlopig "onder curatele"; zijn bewegingsvrijheid ten opzichte van het slachtoffer wordt ingeperkt. Deze maatregel is van kracht tot zekerheid over de feitelijke gebeurtenissen is verkregen. Wanneer meer duidelijkheid over de feitelijke gang van zaken bestaat kan als reactie op pestgedrag een sanctie volgen. De dader doorloopt tevens een, op zijn persoonlijke ontwikkeling gericht, traject.

Het slachtoffer kan rekenen op hulp van de leerkracht, gericht op weerbaarheid en zelfvertrouwen. Nagegaan zal worden wat dient te gebeuren om zo snel mogelijk een veilige omgeving te realiseren. In een volgend stadium zal worden bekeken of met het slachtoffer het doorlopen van een meer op eigen persoonsontwikkeling gericht traject gewenst is.

De meelopers worden gehoord wanneer nader onderzoek gewenst is. Ook zij worden in voorkomende gevallen op een confronterende wijze aangesproken. In tweede instantie kan worden besloten tot sanctie en/of vervolgtraject.

In een plan van aanpak worden altijd afspraken gemaakt tussen de groepsleerkrachten in de school. Middels deze afspraken wordt gezorgd dat, bij het toezicht tijdens de lessen, bij het buitenspelen en dergelijke, sprake is van een consequente aanpak.

Alle geledingen, zoals: , Bevoegd gezag, Medezeggenschapsraad, team en directie stemmen in met het bovenstaande beleid en het plan van aanpak.